

บ้านวัดโดน

โบสถ์และหอรระฆังวัดโดนธาราม

๑. ลักษณะทางกายภาพ

บ้านวัดโดนเป็นหมู่บ้านที่ ๗ ของตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ ๑๗ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๓ กลุ่ม คือ บ้านวัดโดน บ้านช้าง และบ้านบางระกำ

๑.๒ ขนาดและอาณาเขต

บ้านวัดโดนมีพื้นที่ประมาณ ๙,๘๕๐ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับบ้านหนองหนอง ตำบลท่าเรือ
ทิศใต้	ติดกับบ้านชะเมา (ไม้แดง) ตำบลท่าเรือ
ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านชะเมา (ไม้แดง) ตำบลท่าเรือ
ทิศตะวันตก	ติดกับบ้านหมนเหนือ ตำบลท่าเรือ

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านวัดโดนเป็นที่ราบลุ่มซึ่งลาดเอียงลงสู่ทะเลเกิดจากการทับถมของตะกอนดินหรือตะกอนโคลนที่ถูกพัดขึ้นมาจากทะเลเป็นเวลาหลายศตวรรษ ประกอบกับน้ำทะเลได้ถอยร่นลงไปทำให้พื้นที่บริเวณนี้กลายเป็นที่ราบซึ่งลาดเอียงไปสู่ทะเล มีไม้ขนาดกลางและขนาดเล็กงอกขึ้นประปราย โดยเฉพาะริมฝั่งคลองที่ไหลผ่านพื้นที่ ชาวบ้านได้หักร้างพื้นที่บางส่วนเพื่อทำนาปลูกข้าวในเวลาต่อมา

ลักษณะดินเป็นดินตะกอนน้ำใหม่ เนื้อดินละเอียดและมีความเหนียว การระบายน้ำไม่ดี สมรรถนะดินจึงเหมาะแก่การทำนาและปลูกพืชล้มลุก

ลำน้ำธรรมชาติ คือ คลองชะเมา ซึ่งเป็นเส้นแบ่งเขตอำเภอเมืองกับอำเภอปากพนัง ไหลผ่านพื้นที่ตะวันออกของหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีคลองเล็กๆ อีกสองสาย คือ คลองน้อย และคลองไอนายทั้ง ซึ่งต่างก็มาบรรจบกับคลองชะเมาในพื้นที่ด้านตะวันออกของหมู่บ้านนี้

๒. ลักษณะทางสังคม

ประชากรในบ้านวัดโดนมี ๑๖๑ ครัวเรือน (มีจำนวน ๘๖๗ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่บริเวณริมคลองชะเมา ซึ่งไหลมาจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไปออกสู่ฉนวนครที่ตำบลบางจาก ในจำนวนนี้ทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ ประชากรเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ ปี

ในหมู่บ้านมีวัดอยู่วัดหนึ่ง คือ วัดโดนธาราม เป็นวัดมหานิกายที่เก่าแก่กว่าวัดหนึ่ง ตั้งเมื่อ พ.ศ. ๑๙๒๓ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ มีเนื้อที่ประมาณ ๙ ไร่ สถานศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีอยู่โรงเรียนหนึ่ง คือ โรงเรียนวัดโดนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้จะรับนักเรียนจากบ้านวัดโดนมาเข้าเรียนแล้ว ยังรับนักเรียนจากบ้านหนองหนอง (หมู่ที่ ๑๒) มาเรียนด้วย

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้าน ดังนั้นชาวบ้านจึงไปใช้บริการจากสถานอนามัยบ้านไม้แดง (หมู่ที่ ๕) หรือสถานอนามัยชะเมา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตตำบลชะเมา อำเภอปากพนัง (แต่อยู่ติดกับบ้านวัดโดน ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง)

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาววัดโดนคือ อาชีพเกษตรกรรม มีการทำนาปลูกข้าวกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากภูมิประเทศเป็นที่ราบ เนื้อดินไม่ค่อยระบายน้ำ และมีคลองธรรมชาติตลอดถึงคลองส่งน้ำขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วทุกหมู่บ้าน ผลผลิตจากการปลูกข้าวเฉลี่ยประมาณ ๓๒๐ กิโลกรัม/ไร่ นอกจากทำนาแล้วชาวบ้านยังปลูกไม้ผลและพืชผักสวนครัวได้แก่ มะพร้าว มะนาว แตงกวา ถั่วฝักยาว พริกชี้หนู และผักกาด เป็นต้น ผลผลิตมะนาวเฉลี่ยปีละประมาณ ๘,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พริกชี้หนูเฉลี่ยประมาณ ๒,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสัตว์ใช้งานและสัตว์ปีกเพื่อส่งจำหน่าย ได้แก่ วัว สุกร เป็ด และไก่ เป็นต้น รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตรจัดว่าสูงกว่าตำบลข้างเคียง

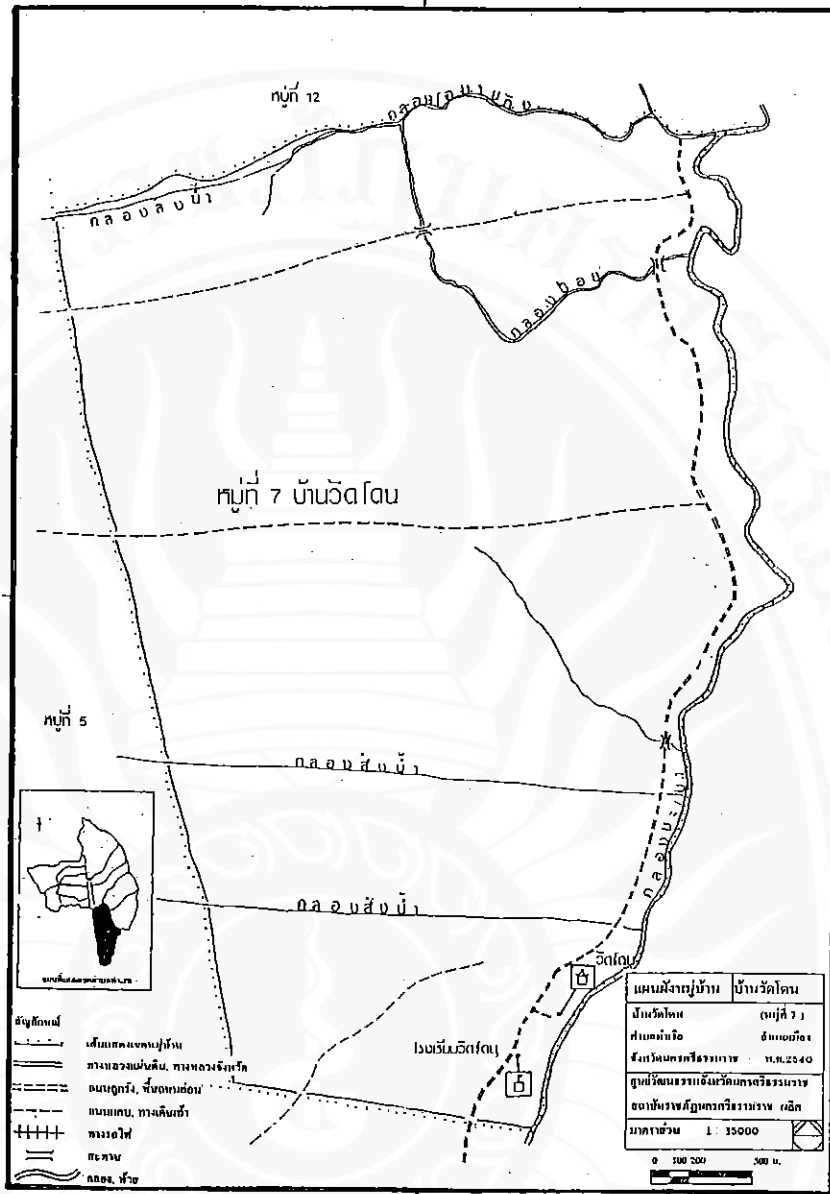
อาชีพนอกภาคเกษตรกรรม ได้แก่ อาชีพค้าขาย และอาชีพรับจ้าง เป็นอาชีพรองลงมาจากอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยปีละ ๔๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน อาชีพรับจ้างส่วนมากเป็นงานรับจ้างก่อสร้างและงานในโรงงานอุตสาหกรรม รายได้เฉลี่ยปีละ ๓๖,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน

๔. ลักษณะทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้าน คือ ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๔๐๑๗ (นครศรีธรรมราช-เชียรใหญ่) ซึ่งเป็นทางหลวงที่เชื่อมต่อไปยังจังหวัดสงขลา จากเส้นทางสายนี้ตรงกิโลเมตรที่ ๑๖ มีทางแยกเข้าสู่หมู่บ้านนี้ได้ นับเป็นทางสายหลักของหมู่บ้านนี้ อย่างไรก็ตาม ยังมีทางแยกเข้าสู่หมู่บ้านอีกสองทางที่ชาวบ้านนิยมใช้กัน คือ ทางแยกหัวสะพานชะเมา และทางแยกหลังกองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดนจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ ๒ (กองร้อย อสจ.๒) อีกทางหนึ่ง

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ "บ้านวัดโดน" ได้มาจากชื่อวัดเก่าแก่ใน

หมู่บ้าน คือ วัดโดนธาราม และชื่อวัดนี้ก็ไดมาจาก ต้นไม้เนื้ออ่อนชนิดหนึ่งคือ "ต้นโดน"

นางตลับ ราชนิยม* เล่าว่าบริเวณหมู่บ้านนี้ คนแก่ๆ เคยเล่าสืบต่อกันมาว่า เคยมีต้นโดนใหญ่อยู่ ต้นหนึ่งซึ่งมีอายุกว่า ๑๐๐ ปี มีใบคล้ายใบจิกหรือ ใบหูกวาง ดอกมีเกสรตัวผู้จำนวนมาก และกระจุกเป็น พู่คล้ายกับชมพู มีสีขาว มีกลิ่นหอม เมื่อบานเต็มที กลีบดอกจะกว้างราว ๖-๘ เซนติเมตร ผลค่อนข้างกลม เปลือกนิยมใช้เปื้อปลา หรือทุบให้เป็นแผ่นใช้ปูบนหลัง ข้างใต้ ชาวบ้านบางท้องที่เรียก "จิกโดน" ก็มี เมื่อ

มีผู้คนเข้ามาอาศัยในบริเวณนี้มากขึ้น ก็สร้างวัดไว้ วัดหนึ่งเมื่อราว พ.ศ.๑๙๒๓ (ต้นกรุงศรีอยุธยา) เรียกว่า "วัดโดน" ต่อมาก็เพิ่มชื่อเป็น "วัดโดนธาราม"

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตปกครองท้องที่ ตำบลท่าเรือ จึงได้นำชื่อต้นไม้และชื่อวัดมาเป็นชื่อ หมู่บ้านว่า "บ้านวัดโดน" สืบแต่บัดนั้นมา

*สัมภาษณ์นางตลับ ราชนิยม อายุ ๖๕ ปี ณ บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑๑ (บ้านท่าเรือ) ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๐